

BOJOVÉ POUŽITÍ ŽENIJNÍ SILNIČNÍ MOSTNÍ BRIGÁDY

Základní podmínkou dosažení úspěchu v útočné operaci je rozhodné soustředění úsilí vojsk a úderů jaderných zbraní na směr hlavního úderu. To předpokládá vytvořit odpovídající operační sestavu, která zabezpečí rychlé zasažení úderných uskupení a druhého sledu do sražení při efektivním palebném ničení nepřítele na předpokládaných směrech.

Jedním z opatření k vytvoření takových sestav jsou přesuny vojsk, které vyžadují potřebnou přípravu a všestranné zabezpečení.

Důležité úkoly k zabezpečení rychlých přesunů budou plnit ženijní útvary a svazky. Na stupni vyššího svazu je to především ženijní silniční mostní brigáda (žsilmb), která bude zabezpečovat přesuny druhosledových svazů, vševojskových raketových a protiletadlových raketových svazků vyššího svazu úpravou a udržováním komunikací vybraných pro přesuny vojsk, zřizováním nízkovodních a kombinovaných mostů, zesilováním vysokovodních mostů, zřizováním plovoucích mostů z pontonové mostové soupravy, těžbou dřeva a výrobou prvků konstrukcí nízkovodních dřevěných mostů z netěženého materiálu.

Pro plnění uvedených úkolů je žsilmb složena ze třech ženijních silničních praporů (žsilpr), ze dvou ženijních silničních mostních praporů (žsilmpr), z jednoho ženijního silničního mostního praporu vybaveného pontonovou mostovou soupravou, z velitelství a štábu a zabezpečovacích jednotek.

Žsilpr provizorně opravuje porušené nebo zničené úseky komunikací, odstraňuje překážky a zátarasy z cest, vytýčuje

a upravuje objízďky, zřizuje krátké výpomocné dřevěné mosty a propustě, těží materiál, ze kterého vyrábí prvky konstrukce těchto mostů a propustí. K dočasnému použití zřizuje krátké mosty z mostních konstrukcí doprovodných mostů AM-50.

Žsilmpr zřizuje nízkovodní dřevěné mosty převážně přes středně široké vodní toky. Ke zřízení těchto mostů těží materiál, ze kterého vyrábí jejich konstrukce.

Žsilmpr vybavený pontonovou mostovou soupravou zřizuje plovoucí mosty zpravidla k rychlému nahrazení zničených mostů.

Zabezpečovací jednotky vedou podrobný ženijní, radiační a chemický průzkum, zabezpečují spojení a plní úkoly týlového a technického zabezpečení pro potřeby brigády.

Pro plnění hlavních úkolů mají prapory a brigáda potřebnou silniční a mostní techniku.

Žsilmb může za 10–12 hodin splnit tyto úkoly:

Každý žsilpr může

- upravit 120–140 km komunikací nebo vybudovat 2 km výpomocných cest,
- vyrobit prvky konstrukce pro 40 m nízkovodního dřevěného mostu pro přepravu břemen o hmotnosti do 60 t,
- z předem připravené konstrukce zřídit až 300 m nízkovodního dřevěného mostu pro přepravu břemen o hmotnosti do 60 t;

Každý žsilmpr může

- vyrobit prvky konstrukce pro 100 m nízkovodního dřevěného mostu pro přepravu břemen o hmotnosti do 60 t,

— z předem připravených prvků zřít až 500 m nízkovodního dřevěného mostu;

Žsilmpř vybavený pontonovou mostovou soupravou může

— zřít za 45 až 60 minut plovoucí most pro břemena o hmotnosti 60 t o celkové délce 227 m nebo dva mosty, každý o délce 119 m,

— ve výjimečných případech zřít za 75–100 minut plovoucí most pro břemena o hmotnosti 20 t a celkové délce 335 m.

Celkem tedy může ženijní silniční mostní brigáda za 10–12 hodin:

— upravit 360–420 km komunikací nebo vybudovat 6 km výpomocných cest,

— zřít z předem připravených konstrukcí 1400 až 1600 m nízkovodních dřevěných mostů pro břemena o hmotnosti do 60 t,

— vyrobit konstrukce pro 240 m nízkovodního dřevěného mostu,

— zřít za 45 až 60 minut plovoucí most z pontonové mostové soupravy pro břemena o hmotnosti 60 tun o celkové délce 227 m.

Použití žsilmb bude záviset na členitosti terénu, na stavu komunikační sítě v útočném pásmu, na používaných prostředcích ničení, na složení operační sestavy, na době, kterou bude mít brigáda k dispozici pro plnění úkolu, na ročním období a povětrnostních podmínkách.

Žsilmb bude plnit úkoly centralizované. Pouze ve zcela výjimečných případech budou jednotlivé prapory plnit úkoly samostatně nebo jako posilové prostředky.

Žsilmpř dvěma ženijními silničními rotami upravují podélné komunikace, které spolu sousedí. Silniční jednotky těchto rot opravují vozovky, odstraňují závaly a překážky. Mostní jednotky připravují v dřevozávodech prvky konstrukcí krátkých dřevěných mostů, které buď vestavují do překážek místo zničených mostů, nebo v blízkosti přemostění zřizují záložní skládky tohoto materiálu pro opravu mostů nebo jejich nahrazení nízkovodním dřevěným mostem. Doprovodné mosty AM-50 při úpravě cest ponechává velitel praporu ve své záloze a na základě výsledků podrobného ženijního průzkumu zabezpečuje vestavení jejich mostních konstrukcí do překážek místo zničených mostů tak, aby se silniční jednotky mohly přepravit přes řeku a mohly pokračovat v úpravě cest za řekou bez toho, že by musely čekat na zřízení nízkovodních dřevěných mostů.

Žsilmpř budou rotami ženijních konstrukcí připravovat prvky nízkovodních

dřevěných mostů v blízkosti středně širokých vodních toků. Dřevozávody pro zpracování natěženého materiálu budou rozvíňovat v nejbližších lesích nebo ve stálých závodech a podnicích pro zpracování dřeva. Mostní roty budou připravené prvky konstrukcí nízkovodních dřevěných mostů převážet do prostorů zničených stálých mostů na stanovených osách přesunů, kde je vestaví do překážky. U nepoškozených mostů tyto roty zřizují zálohu materiálu pro jejich opravu. Na objíždkách v bezpečné vzdálenosti od stálých mostů zřizují pevnou část náhradního kombinovaného mostu.

Žsilmpř vybavený pontonovou mostovou soupravou (při úpravě cest) zůstává v záloze velitele brigády a podle výsledků podrobného ženijního průzkumu zabezpečuje přemostění úzkých a středně širokých vodních toků tak, aby byla přes tyto řeky zajištěna přeprava žsilpr a nezdržovala se úprava stanovených os přesunů za řekou. K zabezpečení přeprav žsilpr přes široké vodní překážky zřizuje s využitím pontonové mostové soupravy přívozová přepraviště.

Takovým použitím praporů může žsilmb za jeden den upravit jednu rokádu a šest podélných cest, každou o délce 60 km. Toto tempo úpravy cest odpovídá tempu útočné operace.

Budou-li cesty upravovány pouze pro zabezpečení přesunů vševojskové zálohy, raketové a protiletadlové raketové brigády, tedy v situaci, kdy není v operační sestavě druhosledový svaz, nebude efektivní ponechávat žsilmb v pásmu přesunů těchto svazků v době, kdy se přesunují. Velitel vyššího svazu pravděpodobně rozhodne, aby brigáda pokračovala v další úpravě cest. K bezprostřednímu zabezpečení přesunu si velitel těchto svazků vyčlení organické ženijní síly a prostředky. Náhradní přemostění pro případ zničení stálých mostů na osách přesunu budou řešeny zálohami přepravních prostředků ze stupně vyšší svaz.

V případě, že v operační sestavě bude druhosledový svaz, v prvé řadě bude zabezpečovat jeho přesuny žsilmb. Do vyčkávacího prostoru se bude zpravidla přesunovat na vzdálenost (250–350 km), která odpovídá dennímu výkonu. Aby brigáda v pásmu přesunu svazu upravila šest podélných cest a čtyři rokády, musí zahájit práce nejméně se 4denním předstihem. Jak ukazují zkušenosti z operačních velitelsko-štábních cvičení, podmínky k tomu, aby byly zahájeny úpravy komunikací s tímto předstihem, nejsou reálné. Zpravidla bude mít žsilmb k dispozici pro úpravu cest dva dny.

V těchto případech se předpokládá (vedle brigády) využití ženijních záloh vyššího svazu, sil a prostředků týlu a na vlastním území i sil a prostředků teritoria. Při tom budou v maximální míře využívány komunikace upravované stupněm svazu. Kromě toho se bude čas pro odpočinek a údržbu techniky ženijní silniční mostní brigády zkracovat na minimum. Předpokládá se s denním nasazením jednotek na úpravu cest po dobu čtrnácti až šestnácti hodin. To umožňuje jednorázové zvýšení jejich výkonu o 30—40 %. I přes to bude brigáda v uvažované době schopna upravit nejvýše 60 % cest v pásnu přesunu druhosledového svazku. V takových podmínkách bude kapacita brigády využita k plnění úkolů v nejvíce členěném terénu a v prostorech, kterými v pásnu přesunu protéká největší počet vodních toků.

K největšímu ničení komunikací, ke vzniku požárů, závalů a k ničení mostů bude docházet v průběhu vlastního přesunu útvarů a svazků druhého sledu vyššího svazu, které se bude nepřítel snažit ničit v nejvíce zranitelných prostorech. Proto bude výhodné ponechat žsilmb po dobu přesunu druhosledového svazu v těchto prostorech v pohotovosti k rychlému zásahu ve prospěch přesunujících se vojsk.

K přímému zabezpečení vojsk na přesunu bude výhodné ponechat žsilpr v prostorech horských a zalesněných masívů a žsilmb v nejzranitelnějších úsecích středně širokých nebo širokých vodních toků.

Při tom žsilpr budou pokračovat v úpravě objížděk a rokůd tak, aby byl zdvojen každý přechod přes horský a lesní masív. Zároveň rozšiřovat komunikace v ostrých zatáčkách a zřizovat průseky v lesních porostech k vytvoření protipožárního pásu podél komunikací. Po úderech na vojska na přesunu zabezpečují průzkum objížděk a vyhledávají nepoškozené nebo takové, na kterých došlo k lehkým závalům. S maximálním nasazením odstraňují vzniklé překážky a uvolňují cesty pro od-

klon nezasažených proudů. Tak zabezpečují rychlé převedení hlavních sil přes horský a lesní masív. V dalším přijímají opatření k uvolnění komunikací, na kterých byla vojska zasažena.

Žsilmb pokračují ve výrobě prvků konstrukcí nízkovodních dřevěných mostů a v budování dřevěných částí nízkovodních mostů na středně širokých a širokých řekách pro snížení potřeby plovoucích částí normovaných mostů ke zřízení náhradních kombinovaných přepravišť.

Takové použití útvarů žsilmb předpokládá jejich manévr před vojska, která zaujala nový prostor. Tento manévr uskutěční brigáda zpravidla v době denního odpočinku druhosledového svazu.

Předpokládá-li se, že druhý den druhosledový svaz, který zaujal vyčkávací prostor se přesune na čaru zasazení, je schopna žsilmb zaujmout pouze nejvíce zranitelné prostory a zabezpečit tak nejnütnější potřeby okolo svazu v době jejího přesunu. V takovém případě plně využívá komunikací, upravených silami prvosledových svazů.

S narůstající modernizací vojsk a doplňováním útvarů a svazků novou technikou rostou i požadavky na komplexní řešení úpravy komunikací. Především půjde o to, aby bylo efektivně využito zvýšených technických parametrů nových vozidel i při přesunech, zejména jejich vysokých rychlostí. Použití jaderných zbraní, zkvalitnění průzkumných prostředků, zvýšení dosahu a zpřesnění zbraňových systémů nepřítelů bude vyžadovat další zkracování proudů přesunujících se vojsk. To se odrazí v rozšiřování pásem přesunů a ve zvyšování počtu podélních i rokůdních cest. Tyto skutečnosti bude nutné brát i nadále v úvahu při další modernizaci útvarů a svazků ženijního vojska, které jsou k úpravě cest předurčené jak ve zdokonalování jejich technického vybavení, tak i ve zkvalitňování jejich organizačních struktur.